

Samen sterker

In 2022 is het Verbond van Verzekeraars gestart met de uitvoering van het drie-jarenplan (MLT) voor de periode 2022-2024 'Samen sterker', gericht op duurzame oplossingen voor risico's in een snel veranderende wereld. In deze jaren staat onze samenleving voor grote uitdagingen. De impact van klimaatverandering wordt zichtbaar en maatregelen om te verduurzamen zijn cruciaal. Klimatrisico's, zoals overstromingen, maar ook de effecten van droogte moeten in kaart gebracht en beheersbaar gemaakt worden. Digitalisering biedt kansen voor het versterken van de klantrelatie, maar vraagt ook om inspanningen op thema's als dataveiligheid, privacy en de menselijke maat. Met het oog op de actuele en structurele vraagstukken rond de arbeidsmarkt, zowel bij de uitvoering van het stelsel van ziekte en arbeidsongeschiktheid als vanuit het perspectief van verzekeraars als werkgever, denken wij na over oplossingen voor een optimale inrichting en functioneren van de arbeidsmarkt.

'Samen sterker' is gericht op duurzame oplossingen in een snel veranderende wereld

Om de brede achterban optimaal te kunnen vertegenwoordigen en informeren, is het Verbond actief op een groot aantal dossiers. Geclusterd naar MLT-thema maken we in dit laatste jaar van dit MLT in het jaarplan 2024 onze ambities inzichtelijk. De prioriteiten zijn

in het jaarplan van uitroeptekens voorzien. In deze managementsamenvatting staan de meest in het oog springende prioriteiten per MLT-thema op een rij. Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar het volledige jaarplan 2024 of naar onze website.

Oplossingen door inzicht en expertise

De verzekeringssector heeft een unieke kennispositie en wil die de komende jaren aanzienlijk versterken om samen met partners te komen tot oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. In 2024 richten we ons onder meer op de volgende onderwerpen:

Op 1 juli 2023 is de **Wet toekomst pensioenen** in werking getreden. Werkgevers, werknemers, adviseurs en pensioenuitvoerders hebben tot 1 januari 2028 de tijd om de overstap naar het nieuwe stelsel te maken. Het Verbond helpt door het delen van kennis en expertise bij het voorbereiden en aangaan van deze transitie, door oplossingen voor de ervaren knelpunten te bepleiten en op zoek te gaan naar wettelijke ruimte voor (innovatieve) oplossingen die klanten en de pensioenuitvoerders kunnen helpen bij de transitie, bijvoorbeeld gerelateerd aan het 'invaren' bij pensioenfondsen. In 2024 hebben we in het bijzonder aandacht voor het compensatievraagstuk voor deelnemers aan pensioenregelingen van verzekeraars en PPI's.

In 2024 implementeren en bepleiten we de eerder geïdentificeerde acties over de

pensioenopbouw van zelfstandigen

om de bewustwording van zelfstandigen te vergroten om na te gaan denken en keuzes te maken over het opbouwen van vermogen in de derde pijler en hen daarbij te bedienen door middel van passende (innovatieve) producten en dienstverlening. In het maatschappelijk debat maken we duidelijk dat de solidaire premiereregeling ongeschikt is voor pensioenopbouw door zelfstandigen.

Voor wat betreft de **toekomst van de arbeidsmarkt** zet het Verbond in 2024, ongeacht de samenstelling van het nieuwe kabinet, in op het uitgangspunt dat de activerende werking van het stelsel via effectieve financiële prikkels voor werknemers, werkgevers en uitvoerders centraal moet staan. In 2024 onderzoeken we hoe we preventie en re-integratie verder kunnen stimuleren. Bovendien levert het Verbond een actieve bijdrage aan de verbetering van de arbeidsmarktinfrastructuur zodat overgang naar een andere werkgever (re-integratie tweede spoor) en tijdige loopbaankeuzes van mensen met zware beroepen optimaal worden ondersteund.

De activerende werking van het stelsel moet centraal staan. Hoe kunnen we preventie en re-integratie verder stimuleren?

Het Verbond werkt in 2024 verder samen met de overheid, sociale partners en stakeholders aan de doorontwikkeling van een stabiel en uitvoerbaar hybride stelsel voor de verplichte **arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen**. Belangrijke uitgangspunt daarbij is het realiseren van de mogelijkheid voor zelfstandigen om te kiezen voor een integrale en passende private verzekering in plaats van de verplichte publieke verzekering (opt-out mogelijkheid).

Het Verbond zet gedurende dit MLT in op het

mogelijk maken van het direct **afhandelen van letsel/ personenschades** door de klant met zijn eigen verzekeraar. In 2024 werken we o.a. in een pilot om de werking van de licht letsel calculator in de praktijk te testen. De smartengeldcalculator wordt in 2024 geëvalueerd en doorontwikkeld naar een bredere doelgroep. Tegelijkertijd streven we via de beleidsagenda van het Platform Personenschade (PPS) optimalisatie van de schadeafhandeling binnen het huidige systeem na door o.a. doorontwikkeling van het dashboard Personenschade.

De Smartengeldcalculator wordt geëvalueerd en doorontwikkeld naar een bredere doelgroep

Oplossingen voor een duurzame toekomst

Verzekeraars spelen een belangrijke rol in de klimaatambitie van de samenleving. Het Verbond hanteert hierbij een integrale brede agenda klimaat- en duurzaamheidsagenda,

uitgesplitst in het duurzaam schade verzekeren en het verzekeraar houden van de risico's als gevolg van klimaatverandering, alsmede aandacht voor duurzaam financieren en beleggen en aandacht voor de energietransitie. We organiseren jaarlijks

een klimaatdag en klimaatwerkconferentie om integraal te kijken naar klimaat en duurzaamheid vanuit verzekeringsperspectief. Daarbij werken we samen met verschillende partners. In 2024 richten we ons onder meer op de volgende ontwerpen:

In het kader van **duurzaam schade verzekeren** wordt onder regie van de issuecommissie Duurzaam Schade Verzekeren verder opvolging gegeven aan het Manifest Duurzaam Schade Herstel met NIVRE en de reconditioneerders binnen Schoonmakend Nederland om eind 2024 duurzaam schadeherstel gemeengoed te maken.

Eind 2024 moet duurzaam schadeherstel gemeengoed zijn

Het platform Klimaat zoekt naar oplossingsrichtingen voor het zoveel mogelijk voorkomen, verzekeraar houden of verzekeraar maken van risico's die veranderen als gevolg van klimaatverandering. Ook in 2024 wordt de **Klimaatshademonitor** uitgebracht. Samen met De Vereende hebben we oplossingsrichtingen uitgewerkt voor een publiek-private compensatiesysteem voor overstrooming van primaire keringen. In 2024 wordt gestart met de invulling van de gezamenlijk gekozen oplossingsrichting. In 2024 start het Verbond ook met een pilot rondom **klimaatadaptief bouwen** om te laten zien hoe klimaatadaptatie meegenomen kan worden in nieuwbouw. In het kader van **duurzaam financieren**

en beleggen gaan verzekeraars binnen het Verbond in **vervolg op het IMVO-convenant** thematisch met elkaar samenwerken om het beleggingsbeleid verder aan te scherpen om zo positieve impact te creëren. In 2024 bepalen we thema's waarmee verzekeraars in samenwerking met belanghebbenden aan de slag gaan.

In 2024 werkt het Verbond, samen met de verzekeraars die namens de financiële sector het nationale Klimaatakkoord hebben ondertekend, op een andere manier samen vanuit het **klimaatcommitment**, waarbij we nog meer focussen op impact in de reële economie. Daarvoor blijft er een jaarlijkse monitoring

nodig. Een onderdeel hiervan is de substantiële bijdrage die verzekeraars willen leveren aan de financiering van de Nederlandse energietransitie.

Klant centraal

Verzekeraars kunnen hun maatschappelijke taak alleen vervullen als we het vertrouwen genieten van klanten en van de samenleving. Daarom wil de sector blijven borgen en bewijzen dat het klantbelang centraal staat en dat we beloftes waarmaken. In 2024 richten we ons onder meer op de volgende onderwerpen:

In 2024 organiseert het Verbond verschillende sessies over **solidariteit en verzekeraarheid**. Reden hiervoor is dat we zien dat het verzekeraars niet lukt om iedereen die dat wil een verzekerings-oplossing te bieden. Dit kan komen omdat het risico onbekend is of door steeds verdergaande risicodifferentiatie. De eerste sessie gaat over het verzekeren van mensen die onder bewind staan. Sinds 2022 kent het Verbond een programma gericht op de **menselijke maat** en bewust-

wording hiervoor bij verzekeraars. Dit programma wordt in 2024 vervolgd met een event in januari.

De verzekeringssector blijft alert op het oplossen van problemen die de **reputatie van de sector** kunnen raken. In 2024 scherpere we de werkwijze verder aan om de signalerende functie vanuit de sectorbesturen en andere overleggroepen binnen de vereniging te verbeteren.

Consumenten moeten steeds meer (financiële) beslissingen zelf nemen, maar zijn hiervoor niet altijd geëquipeerd. Verzekeraars helpen klanten door het bieden van persoonlijk inzicht en het inzichtelijk maken van de gevolgen van keuzes. De hiervoor ontwikkelde 'doenvermogen'-toets die ontwikkeld is voor **keuzebegeleiding** bij pensioenen maken we in 2024 toepasbaar voor andere verzekeringsproducten. Binnen het platform Wijzer in geldzaken werken we met de partners samen om klanten inzicht te bieden in hun huidige en toekomstige financiële situatie bijvoorbeeld met een periodiek financieel onderhoud.

Zowel bij bestaande pensioenproducten als bij de ontwikkeling van nieuwe (Wtp-)pensioenproducten speelt '**klantbelang pensioen**' een cruciale rol. Uitgangspunt is dat klanten goed begrijpen welk pensioenproduct zij hebben, wat de kwaliteit is van de regeling die voor hen is getroffen en welke keuzes ze kunnen maken. Ook in 2024 werken verzekeraars en PPI's samen aan initiatieven voor keuzebegeleiding en activatie om een gezamenlijk gedeeld fundament van keuzebegeleiding te hebben bij deelnemers van pensioenregelingen.

De transitie naar het nieuwe pensioenstelsel brengt ook risico's voor de deelnemers met zich mee. Het Verbond heeft deze risico's in kaart gebracht en ontwikkelt in 2024 beleid om die risico's te beperken, waar nodig in overleg met SZW, toezichthouders sociale partners en/of de Pensioenfederatie.

De verzekeringssector streeft ernaar dat zoveel mogelijk mensen in Nederland toegang hebben tot verzekeringen die essentieel zijn om in de maatschappij mee te kunnen doen. We zetten ook in 2024 concrete stappen om de **verzekeraarheid van chronisch zieken en ex-kankerpatiënten** verder te verbeteren en gaan we in dialoog met patiëntenorganisaties, organisaties van artsen en andere stakeholders over toegankelijkheid van ORV's en AOV's. Zo vindt in 2024 de implementatie plaats van de aanpassing van de schone lei-regeling voor ex-kankerpatiënten die een levens- of natura-uitvaartverzekering willen afsluiten. Voor levensverzekeringen werken we daarnaast verder aan concrete stappen om de toegang van chronisch zieken tot de markt te verbeteren waar dat kan, waaronder het stellen van minder gezondheidsvragen.

We willen de verzekeraarheid van chronisch zieken en ex-kankerpatiënten graag verbeteren

Verantwoord met data voor klant en samenleving

We krijgen door de toename van datastromen steeds beter zicht op risico's en

kunnen klanten beter maatwerk bieden. De sector ziet het als een belangrijke opgave om data in te zetten om risico's te beheersen en daarmee verzekeraarheid

De verzekeringssector blijft alert op het oplossen van problemen die de reputatie van de sector kunnen raken

te vergroten, en om te borgen dat risico-differentiatie binnen de maatschappelijke grenzen blijft. We willen een 'trusted party' te zijn waar het gaat om het gebruik van

data en innovatieve IT-oplossingen en het beschermen van klanten tegen cyberrisico's. In 2024 geven we prioriteit aan de volgende onderwerpen:

naliseren van het Open Insurance raamwerk. Dit wettelijk verplichte raamwerk maakt het mogelijk om sneller datagedreven producten en diensten op de markt te brengen. Hiervoor is een afsprakenstelsel nodig. In 2024 wordt

de vormgeving van een afsprakenstelsel als prioriteit opgepakt. Ook wordt een permission dashboard vormgegeven waarmee consumenten de regie houden op hun instemming voor data delen.

Data zijn belangrijk om risico's te beheersen, maar ook om de verzekeraarbaarheid te vergroten

Betrouwbaar omgaan met data is cruciaal in de verzekeringswereld

Een **betrouwbare omgang met data** is cruciaal in de verzekeringspraktijk. Toenemend gebruik van data roept maatschappelijk en politiek echter vragen op over privacy en solidariteit. In 2020 is daarom een ethisch kader als zelfregulering aangenomen, dat toeziet op het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI) en algoritmen. Doel is de ruimte voor innovatie zo groot mogelijk te houden zonder het vertrouwen van klanten te schaden. In 2024 wordt het ethisch kader geëvalueerd mede in het licht van het onderzoek van Stv en de totstandkoming van de Europese AI-act. Ook wordt wederom de Datadag georganiseerd. Met de solidariteitsmonitor meten we hoe de differentiatie zich over de markt heen ontwikkelt. Een werkgroep gaat de nieuwe Privacy Enhancing Technologieën verkennen om zo belemmeringen weg te nemen voor innovatie. Om de kosten van de **digitale infrastructuur**

voor de sector te beheersen en waar mogelijk te verlagen, werkt de commissie Digitalisering van het Verbond aan efficiëntie binnen de keten, vooral met het intermediair, maar ook daarbuiten. In 2024 zetten we de lobby voort om onder de Wet Digitale Overheid in een Ministeriële Regeling een uitzondering te krijgen voor gecombineerde dienstverlening. Ook bevorderen we in samenwerking met SIMI het API-gebruik in de sector en brengen we in kaart hoe verzekeraars grip kunnen houden op belangrijke IT-uitbesteding door onder meer te kijken of we de vragenlijst voor de informatiebeveiliging van leveranciers uit kunnen breiden.

Binnen het dossier **Open Insurance** geven wij in 2024 prioriteit aan het versterken van de individuele innovatie. Hierbij ligt de nadruk op de Europese Financial Data Access (FIDA of Open Insurance) - lobby en het operatio-

Pensioenverzekeraars en PPI's hebben een **Digitaliseringsagenda** opgesteld. Doel is veilig en efficiënt om te gaan met data waardoor waarde wordt gecreëerd voor werkgevers (onze klanten) en pensioendeelnemers. Tegelijkertijd is het versterken van de datapositie van verzekeraars en PPI's van belang om meer inzicht te kunnen geven in marktontwikkelingen. In 2024 willen we door middel van data over het gebruik van keuzemogelijkheden binnen pensioenregelingen de keuzebegeleiding verbeteren en onze kennispositie uitbreiden.

Een vernieuwende en vitale sector

Het is cruciaal dat de verzekeringssector in de komende jaren zelf een financieel robuuste positie kan blijven innemen, zodat

het vertrouwen van klanten en stakeholders gewaarborgd blijft. Het is belangrijk dat er voldoende ruimte wordt geboden voor innovatie. In 2024 geven we prioriteit aan de volgende onderwerpen:

Financieel toezicht moet effectief en (kosten-)efficiënt plaatsvinden. De inzet van het Verbond is er primair op gericht dat de sector zijn zaken, inclusief intern toezicht, goed op orde heeft. In de adviserende panels van De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) zijn wij kritisch op de toezichtdruk en op de voor de sector al maar toenemende kosten van extern toezicht. In dat kader blijven wij ons ook inzetten voor herintroductie van een overheidsbijdrage aan de toezichtkosten. Relevante wetgevingsinitiatieven beoordelen wij kritisch en proberen wij

zo nodig via belangenbehartiging/lobby/pr te beïnvloeden. Dat geldt in 2024 voor de Wijzigingswet Financiële Markten 2024 en voor de Insurance Recovery and Resolution Directieve.

IGS (Insurance Guarantee Scheme) blijft volgend jaar een zeer belangrijk toezichtthema. Wij voeren gericht lobby om te voorkomen dat vooruitlopend op de Europese discussie een onnodig omvangrijk en duur stelsel wordt opgetuigd.

Tenslotte gaan we ook in 2024 in gesprek met de toezichthouders AFM en DNB over de hoge toezichtdruk. Met concrete voorbeelden waar toezicht (kosten-)efficiënter en meer proportioneel kan worden ingericht, willen wij de druk waar mogelijk verminderen. Deze voorbeelden zijn verzameld in diverse gesprekken met leden en geaccordeerd door de **Taskforce administratieve lasten- en regeldruk**.

In het kader van een **Integere Bedrijfsvoering** hebben verzekeraars een poortwachtersrol ingevolge de Wet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering en de Sanctiewet. Het Verbond spant zich in om deze poortwachtersrol en de verplichtingen

op grond van de Wwft en de Sanctiewet efficiënter, effectiever en meer proportioneel vorm te geven. In 2024 spannen wij ons o.a. in voor een meer risk based Sanctiewet, zodat middelen daar worden ingezet waar het risico het grootst is. Ook lobbyen we voor een toegankelijk, kwalitatief en betaalbaar UBO-register, zodat verzekeraars beter in staat worden gesteld om UBO-onderzoek te doen. Daarnaast wordt in 2024 gewerkt aan de ontwikkeling van Wwft good practices voor levensverzekeraars.

Sinds 2018 evalueert de Europese toezichthouder EIOPA **Solvency II**. In het najaar van 2023 is de triloog begonnen (tussen het Europese Parlement, de Raad van Ministers en de Europese Commissie) over aanpassingen in de richtlijn. In 2024 gaat deze triloog verder. Het Verbond werkt zoveel mogelijk in gezamenlijk verband met de hele Europese verzekeringsindustrie en zet in op het voorkomen van verdere verhoging van de kapitaaleisen, en verbetering van de proportionaliteit in Solvency II. Op nationaal niveau zijn wij in 2024 alert op de interpretatie en implementatie van Solvency II regels, DNB-beleidsuitingen en factsheets waar deze het level playing field kunnen schaden.

Het Verbond zet in op het voorkomen van een verdere verhoging van de kapitaaleisen en een betere proportionaliteit bij SII

De generieke doelstelling in het **distributie-beleid** is het toekomstbestendig en duurzaam houden van het distributiestelsel. Individuele innovatie vanuit distributieperspectief is een essentieel domein waarop wordt ingezet. De koers voor 2024, conform het Beleidskader Distributie 2023-2025, bouwt voort op de reeds ingeslagen weg. Het Verbond zet daarbij in op het zorgvuldig afwickelen van de lopende distributiethema's en het moderniseren van de wet- en regelgeving. In lijn met het FinTech onderzoek van MinFin wordt ingezet op een onafhankelijk onderzoek naar de Regulatory sandbox. Ook wordt in 2024 prioriteit gegeven aan het versterken van de individuele innovatie. De samenwerking met InsurTech is daarbij een speerpunt. De nadruk ligt op de FIDA-lobby en het operationaliseren van het Open Insurance raamwerk.

Op Europees vlak wordt, naast FIDA, in de lobby ingezet op de Retail Investment Strategie en de hiermee samenhangende veranderingen in de richtlijn verzekeringsdistributie (IDD). Vanuit de ambitie om de sector toekomst-

bestendig te maken, helpen wij onze leden om te gaan met de veranderende marktomstandigheden door **innovatie** te stimuleren. Het doel met innovatie bij het Verbond is om alle leden en de sector te helpen om te gaan met veranderende omstandigheden. Het Innovatie Platform (IP) geeft op basis van use cases de innovatie in de sector vorm om zo de sectorale innovatie te bespoedigen. In 2024 worden drie use cases opgepakt (waaronder Digitaal paspoort verzekeren en het berichtenverkeer in de branche).

Onderwijs en arbeidsmarkt – Voldoende goed opgeleide en bij de uitdagingen van de sector passende werknemers zijn cruciaal voor de dagelijkse bedrijfsvoering en dienstverlening van leden. Aanwas van jong talent vanuit het onderwijs is daarbij van groot belang. Het Verbond blijft zich ook in 2024 inzetten om de sector nog aantrekkelijker en zichtbaarder te maken voor passende medewerkers. Dit doen we door voortzetting en opschaling van het 'Insurance Challenge' project waarbij studenten kennismaken met de sector

via challenges. Ook wordt de deelname van verzekeraars aan hbo-opleidingen uitgebreid door middel van gastcolleges en opdrachten.

Tenslotte wordt de website met centrale informatie over werken in de sector met nieuwe additionele profielen en inhoud uitgebreid.

Aanwas van jong talent is en blijft van groot belang

Samenwerking en dienstverlening

Het Verbond van Verzekeraars is met 140 leden een vereniging van en voor leden. Voor onze leden bieden we een breed scala aan **dienstverlening**: Statistieken en onderzoeken via het Data Analytics Centre (DAC). Kennis- en informatiedeling rondom verzekeringscriminaliteitsbestrijding en cyber security via het Centrum Bestrijding Verzekeringcriminaliteit (CBV). Toegang tot het communicatieplatform van de afdeling Communicatie en toegang tot de vele opleidingen, events of kennisbijeenkomsten via de Insurance Academy. Het Verbond is een **open netwerkorgani-**

satie. We verbinden ons aan strategische en geassocieerde partners. Binnen domeinen zoeken we met strategische partners de samenwerking, gericht op kennisdeling met meerwaarde voor beide partijen. Zo versterken we onze positie als thoughtleader op het gebied van verzekeren. Tenslotte worden we door de samenwerkingen interessanter voor stakeholders, waardoor we ons verder kunnen profileren als dé partij met kennis van zaken en toegevoegde waarde op het gebied van lobby. Associate partners sluiten een informatieabonnement af en maken daarmee gebruik van een deel van ons aanbod. En ook hier geldt dat de verbinding met onze leden leidt tot kennisuitwisseling en verdere innovatie.

*Het Verbond is een open netwerkorganisatie.
Wij verbinden ons aan strategische en
geassocieerde partners*
